

RETTEEN I GLOSTRUP
DOM
afsagt den 24. juni 2019

Sagen er behandlet for lukkede døre. Det er forbudt offentligt at gengive, hvad der er foregået i retsmødet, og at offentliggøre navn, stilling eller bopæl eller på anden måde identiteten på nogen af de personer, der er nævnt i sagen.

Sag BS-15126/2019-GLO + sag BS-16106/2019-GLO

M

(beskikket advokat Vivian Mønsted Jørgensen) mod

F

(advokat Anne Heide-Jørgensen)

Sag BS-7146/2019-GLO

F

(advokat Anne Heide-Jørgensen) mod

M

(beskikket advokat Vivian Mønsted Jørgensen)

Denne afgørelse er truffet af dommer ....

Sagens baggrund og parternes påstande

Familieretshuset har den 18. februar 2019 indbragt forældremyndighedssagen (BS 7146/2019) for retten. BS 15126/2019 og BS 16106/2019 er klagesager vedrørende samvær, som verserede i Ankestyrelsen, da familieretsreformen trådte i kraft den 1. april 2019.

F har fremsat påstand om, at den fælles forældremyndighed over B1, født ... 2017, ophæves og tillægges ham alene, subsidiært den fælles forældremyndighed over B1, født ... 2017, fortsætter og B1 får bopæl hos ham, mere subsidiært, at den fælles forældremyndighed over B1, født ... 2017, fortsætter og B1s bopæl forbliver hos M, men samværet udvides mest muligt i forhold til statsforvaltningens afgørelser af 23. oktober 2018 og 19. februar 2019.

M har fremsat påstand om frifindelse, således at parterne fortsat har fælles forældremyndighed, subsidiært at såfremt retten måtte ophæve den fælles forældremyndighed, at den fælles forældremyndighed over B1 tillægges hende alene.

M har vedrørende samvær fremsat påstand om, at Statsforvaltningens afgørelser af 23. oktober 2018 og 19. februar 2019 ophæves, subsidiært at F skal have overvåget og mindst muligt samvær med B1.

M har mere subsidiært fremsat påstand om, at B1, født den ... 2017, skal have samvær hos F på følgende måde:

Der fastsættes samvær én gang om ugen onsdag fra kl. 14.00 til kl. 18.00 med afhentning og aflevering i vuggestuen på vilkår af, at F dagen inden samværet foretager en blodprøve hos sin læge for konstatering af, om han har indtaget narkotika. Testen skal udvise, at F ikke har indtaget narkotika og skal betales af F og skal afleveres til M minimum to timer før B1 afhentes til samvær.

Mest subsidiært: Statsforvaltningens samværsafgørelser stadfæstes med den ændring, at F dagen før samværet skal foretage en blodprøve hos sin læge for konstatering af om F har indtaget narkotika og skal betales af F og skal afleveres til M minimum to timer før B1 afhentes til samvær.

Oplysningerne i sagen

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Parterne har fælles forældremyndighed i henhold til dom af 11. september 2018.

Spørgsmålet om forældremyndighed og bopæl har tidligere været behandlet ved Retten i Glostrup i forbindelse med dommen af 11. september 2018. Endvidere er der i perioden fra oktober 2018 til den 24. april 2019 registreret mere end 10 fagedforretninger angående udlevering af B1 til samvær hos F, hvor fagedretten har bestemt, at barnet skal udleveres til samme. Der har været indgivet kæremål vedrørende nogle af fagedforretningerne. Alle afgørelser er blevet stadfæstet af Østre Landsret.

Psykolog ... har været til stede under hovedforhandlingen.

Retten har indhentet udtalelse af 10. maj 2019 om B1 fra daginstitution ..., hvori det blandt andet hedder:

"[...]

B1, søn af M og F går i Børnehuset 1... i en vuggestuegruppe. B1s fremmøde har siden sin start i vuggestuen 01.12.2017 været stabilt, og vi har altid oplevet en dreng i god udvikling og trivsel.

Indtil sommeren 2018 har vi alene samarbejdet med mor, M, men har siden eftersommeren 2018 samarbejdet med far, F, i forbindelse med, at han har fået tilkendt samvær med B1.

Samarbejdet med mor har indtil sommer 2018 været godt og tillidsfuldt. Dette forandrer sig i forbindelse med at far får samvær, og vi som daginstitution agerer efter de retningslinjer der er gældende, ex ved B1s afhentning i Børnehuset 1... af fagedretten. Samarbejdet har siden da været påvirket af Ms manglende tillid til Børnehuset 1... og hendes vrede over situationen.

M har ikke kunnet genkende de beskrivelser vi har givet af, at vi oplever, at B1 trives i institutionen, da hun oplever voldsomme reaktioner hjemme, efter B1 har været på samvær hos far. På den baggrund har M ved flere lejligheder, givet udtryk for, at hun ikke har tillid til Børnehuset 1..., hvilket i høj grad påvirker vores samarbejde og kommunikation, som fx at denne udtalelse ikke gennemgås med forældrene personligt, men i stedet sendes i e-Boks.

Samarbejdet med F har været begrænset til afhentning af B1 om onsdagen. Vi oplever, at F har været lydør overfor de anvisninger, vi har givet, i forbindelse med afhentning af B1 i institutionen. Ligesom F jævnligt ringer, for at høre til B1s trivsel og informere om hvad der foregår i forældrenes samværssag.

Vi oplever, at det er svært at navigere i forældresamarbejdet, da forældrenes konfliktniveau er højt, og at vores udtalelser vedrørende B1 bliver genstand i konflikten mellem forældrene. Samtidigt kan det også være vanskeligt for os at være i forældresamarbejdet, da forældrene ofte har forskellige opfattelser af de aftaler der bliver lavet og hvad der er bedst for B1.

Børnehuset 1... modtog den 25.03 en mail fra M, hvori hun gjorde det klart, at hun ikke vil aflevere B1 i institutionen af frygt for at B1 vil blive hentet af fageden. M beskriver i samme mail, at B1 har voldsomme reaktioner hjemme efter samvær med far.

B1 har ikke været i vuggestue i perioden 21.03 til 23.04. Vi har underrettet Y Kommune om dette forhold.

B1 kommer igen i vuggestue efter påske og har siden haft et stabilt fremmøde. Vi ser stadig en dreng i trivsel, der er glad for at komme i vuggestue igen.

Vi er bekymret for, hvad det gør ved B1, at far og mor har så højt et konfliktniveau.[...]"

I forbindelse med dommen af 11. september 2018 blev der udarbejdet en børnesagkyndig undersøgelse af 30. august 2018 ved psykolog Pia Scheuer. Endvidere har *Y Kommune* udarbejdet en børnefaglig undersøgelse af 18. marts 2019. I undersøgelsen hedder det blandt andet:

"[...]

Faglig vurdering

Det vurderes, at forældrene har brug for støtte til at opnå forståelse for, hvordan deres individuelle adfærd spiller ind i deres interaktion med hinanden, samt hvordan denne kan påvirke B1. På baggrund heraf vurderes det, at forældrene har behov for redskaber til, hvordan de bedst imødekommer hinanden, samt hvordan de kan kommunikere med hinanden, og om B1, uden at det ender i konflikt. Der vurderes, at mor skal støttes i, hvordan hun håndterer B1 og hendes frustrationer, når hun oplever B1 indelukket, udadreagerende, og trist efter samvær med far. Det vurderes ligeledes, at mor kan have behov for redskaber til, hvordan hun kan tackle hendes frustrationer i forbindelse B1s sag, samt forståelse for, hvordan disse kan påvirke B1. I denne forbindelse vurderes det relevant, at begge forældre modtager støtte i forhold til eventuelle ubearbejdede følelser omkring hinanden, sagen og det de har været igennem.

Det er samtidig Familierådgivningens vurdering, at der ud fra den børnefaglige undersøgelse ikke er grundlag for at være bekymret for B1s samvær med sin far. Ud fra undersøgelsen bør det overvejes, om B1 skal have mere samvær med sin far. Familierådgivningen er bevidst om, at denne kompetence ikke ligger i kommunalt regi, men er blot en betragtning ud fra, hvad der vurderes at være i B1s interesse. [...]"

Familiecenter ... har udarbejdet statuskrivelse af 11. april 2019 til *Y Kommune*, som blandt andet har følgende indhold:

"[...]

Forældrene henvises i januar 2019 om hjælp til at forbedre samarbejdet mellem forældrene, så der kan opnås et mere stabilt samvær og færre konflikter. Der vil samtidig blive udarbejdet en børnefaglig undersøgelse.

Familierådgiveren inviterer til opstartsmøder med begge forældre den 6.2, den 26.2 og den 6.3, hvor M alle gange melder afbud eller udebliver. Den 6.3 afholdes derfor opstartsmøde med F alene og M inviteres alene den 14.3, hvor hun kommer. M tilkendegiver, at hun ikke ønsker at holde møder sammen med F på grund af deres store konfliktniveau, hun er bange for ikke at blive hørt og forstået, hvis de sidder sammen, men hun vil gerne komme alene.

Begge forældre giver udtryk for stor frustration over at samværene ikke fungerer. F oplever han har gjort alt hvad han er blevet bedt om at gøre, og alligevel får han ikke udleveret B1 til de fastsatte samvær. Han ser derfor ingen anden mulighed for at se sin søn, end at bede fogeden bistå ved udleveringerne, hvilket allerede er sket en del gange.

M giver udtryk for, at hun er bekymret over, hvad der sker, når F er sammen med B1, da B1 reagerer kraftigt med gråd efter samværene. M ønsker derfor, at nogen observerer samværene mellem B1 og hans far. M håber på lang sigt, at samværene kan komme til at fungere, da hun tænker B1 har brug for sin far. M siger, at hun gerne vil arbejde med at se på sin egen mulige andel i B1s reaktioner - og synes video kunne være en gode måde at arbejde med det på.

Jeg aftaler individuelle samtaler med F (den 26.3) og M (den 28.3 + den 3.4) F møder til samtalen, M kommer ikke og fortæller efterfølgende, da jeg forsøger at kontakte hende via sms, at hun ikke kan komme, fordi hun ser sig nødsaget til at holde B1 hjemme, for at fogeden ikke skal komme og hente ham. F sender flere videoer af B1s reaktioner efter samvær med sin far.

M anmoder i en mail den 31. 3 om hjælp til B1s voldsomme reaktioner, bl.a. støtte i afhentningssituationer. Jeg svarer M, at jeg vil videresende hendes mail til Familierådgiveren.

Jeg skriver igen til M den 3.4 for at få bekræftet, at vi har en aftale og tilbyder at komme hjem til M, hvilket hun takker nej til, da de ikke er i lejligheden - igen på grund af fogedretten.

Det har derefter ikke været muligt for mig at få kontakt med M for at lave en ny aftale.

Jeg har ikke lavet nye aftaler med F, da det i den nuværende situation ikke har noget formål.

Familiecentret afventer pt. en ny henvisning om praktisk/pædagogisk støtte til forældrene i afleveringssituationerne. Forløbet om støtte til forældrenes samarbejde afventer dette. [...]"

I et brev af 11. april 2019 fra viceborgmester ..., Y Kommune, til M hedder det blandt andet:

"[...]"

På mødet talte vi blandt andet om, at vi og Familierådgivningen gerne vil støtte dig i overleveringssituationerne. når B1 skal have samvær med sin far.

Yderligere talte vi på mødet om, at Familierådgivningen havde vurderet, at der ikke var grundlag for en forældrekompetenceundersøgelse.

Du har efterfølgende henvendt dig vedrørende ønske om forældrekompetenceundersøgelse og iværksættelse af overvåget samvær.

Jeg har på den baggrund bedt Familierådgivningen om oplysninger i din sag.

Familierådgivningen oplyser, at det er korrekt, at der er truffet beslutning om, at der ikke skal udarbejdes en forældrekompetenceundersøgelse. Familierådgivningen fastholder denne beslutning, idet de vurderer, at det ikke vil bringe nye oplysninger i sagen. Yderligere vurderer Familierådgivningen, at en undersøgelse vil være et unødvendigt indgribende tiltag i forhold til B1.

Familierådgivningen beklager meget, at de i den børnefaglige undersøgelse udviser en holdning til samværet mellem B1 og F.

Familierådgivningen erkender, at denne del ikke burde indgå i undersøgelsen. Det er ikke Familierådgivningens anliggende at tage stilling til samvær. Denne kompetence ligger i det nye Familieretshus (tidligere i Statsforvaltningen).

Familierådgivningen oplyser yderligere, at der er iværksat støtte fra ...s Familiecenter med henblik på at støtte dig og B1s far i at skabe gode overleveringsoplevelser for B1 ved samværet med far samt at opnå forståelse for, hvordan jeres adfærd og interaktion med hinanden kan påvirke B1.

Familierådgivningen oplyser, at ... Familiecenter vil tilbyde:

Samtaler med jer som forældre hver anden uge (fem gange hver) med fokus på, hvorledes I hjælper B1 i forbindelse med skift. Der tages udgangspunkt i konkrete observationer, når B1 hentes af sin far hjemme hos dig samt videooptagelser fra institutionen, når B1s far henter der.

Et forløb af ca. 5 gange, hvor en medarbejder fra ... vil være tilstede, når B1s far henter B1 hos dig hver 2. lørdag (ca. 30 min. med dig inden afhentning

samt ca. 1 time med B1s far og B1 efter afhentning) - hvor samværet kan være i Familieskolens lokaler.

Familierådgivningen vil snarest henvende sig til dig for nærmere aftale.

[...]"

Et brev af 24. maj 2019 fra borgmester ..., Y Kommune, til M har blandt andet følgende indhold:

"[...]

Af din seneste henvendelse fremgår det, at du er utilfreds med sagsbehandlingen i Familierådgivningen og med tilbuddet fra .... På den baggrund har jeg bedt familierådgivningen om oplysninger i din sag.

Familierådgivningen oplyser, at det er korrekt, at de har håndteret en del af den børnefaglige undersøgelse beklageligt i forhold til, at de i undersøgelsen udviser en holdning til samværet mellem B1 og F. Det er ikke Familierådgivningens anliggende at tage stilling til samvær, men en kompetence, der ligger i Familieretshuset. Familierådgivningen beklager endnu en gang, at de har forholdt sig hertil.

Familierådgivningen oplyser yderligere, at det er korrekt, at der er udarbejdet en handleplan og er iværksat støtte fra ... Familiecenter med henblik på at støtte dig og B1s far i at skabe gode overleveringsoplevelser for B1, samt at opnå forståelse for, hvordan jeres samarbejde kan påvirke B1.

Familierådgivningen oplyser, at handleplanen fortsat er gældende, og at tilbuddet fra ... forløber planmæssigt.

Familierådgivningen oplyser, at ... udarbejder statusrapporter, som du vil modtage forud for opfølgingsmøder, som fremadrettet vil foregå hver 6. uge.

Familierådgivningen oplyser, at næste opfølgingsmøde finder sted den 17. juni 2019.

Det er min vurdering, at Familierådgivningen handler retvisende og er meget villige til at samarbejde. Derfor henviser jeg dig til, at din korrespondance om sagen fremadrettet sker direkte med Familierådgivningen. [...]"

Med hensyn til samvær traf Statsforvaltningen den 23. oktober 2018 følgende afgørelse om Fs samvær med B1:

"[...]

Vi har bestemt, at der er samvær hver onsdag eftermiddag fra institution til samme dag kl. 19.00.

Vi har bestemt, at der den første måned er samvær lørdag i lige uger fra kl. 10.00 til samme dag kl. 15.00. Herefter optrappes samværet til lørdag i lige uger fra kl. 10.00 til samme dag kl. 18.00.

Vi har bestemt, at samværet er med vilkår om, at F hver 3. måned, første gang den 1. december 2018 og sidste gang den 1. marts 2019 får foretaget en prøve som dokumentation for stoffrihed.

M gives adgang til at få sendt prøvesvaret fra ambulatoriet/misbrugscenteret og få oplyst resultat af prøven.

Vi har også bestemt, at der ikke fastsættes særskilt feriesamvær.

[...]"

Den 19. februar 2019 traf Statsforvaltningen afgørelse om, at samværsordningen i afgørelsen fra den 23. oktober 2018 fortsat skulle være gældende.

Der er under sagen fremlagt to hårtests dateret henholdsvis den 12. juli 2018 og den 3. april 2019 fra F vedrørende spor efter narkotiske stoffer. Begge tests er negative. M har under sagen anført, at udtagelsen af prøverne ikke har været korrekt, hvorfor der ikke kan lægges nogen vægt på resultaterne.

Begge parter har udarbejdet oversigt over omfanget af Fs samvær med B1.

M har fri proces under sagen.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af F og M.

F har blandt andet forklaret, at han er 33 år. Han har tidligere afgivet forklaring om sine forhold gengivet i dommen af 11. september 2018. Han bor fortsat i samme andelslejlighed på [bydel i København], som har haft i 12 til 13 år. Den er fordelt over to etager, og B1 har sit eget værelse. Han har en kæreste, men de bor ikke sammen. Han har haft sit entreprenørfirma siden 2007, hvor han beskæftiger sig med renovering af fast ejendom. Hans normale arbejdstid ligger mellem kl. 07.00 og 16.00 til 17.00, men han har som indehaver mulighed for at flekse med hensyn til arbejdstiden. Når han skal hente B1, tager han tidligere fri, for eksempel kl. 14.00. Hvis B1 får bopæl hos ham, vil han tage senere på arbejde. Endvidere vil hans forældre kunne bistå ham. Ud over sine forældre har han en søster, som har en dreng og en pige. Dernæst har han en række venner, som han har haft helt tilbage fra barndommen. De fleste af vennerne har også børn.

Parterne har kendt hinanden i fire til fem år, men de gik fra hinanden alt som beskrevet i dommen af 11. september 2018. Kort før fødslen af B1 mødte de hinanden i et tog, hvorefter de genoptog kontakten, Han var med til fødslen, og parterne blev atter kærestes. De samlevede i en kort periode. De gik til parterapi, men efter to møder gad M ikke deltage mere. Han nåede kun at se sundhedsplejersken en gang. M meldte afbud nogle gange. Ifølge sundhedsplejersken havde M talt pænt om ham. Endvidere fik han et pænt fødselsdagskort fra M til sin fødselsdag i juli 2017, selv om parterne havde besluttet at slutte deres forhold. Bruddet mellem parterne skete i forbindelse med en ferie i Kroatien som beskrevet i dommen af 11. september 2018. Parterne aftalte, at han skulle se

B1 tre gange om ugen, men det blev aldrig til noget. Herefter kontaktede han Statsforvaltningen, som den 15. august 2017 fastsatte samvær to gange om ugen på X-by Bibliotek. I perioden august 2017 til april 2018 var der fastsat 70 samvær, hvor af kun de 29 blev gennemført. Ved 19 af de gennemførte samvær kom M for sent eller gik tidligere. Ved 16 af udeblivelserne meldte hun ikke afbud. 17 skete med afbud, mens otte udeblivelser skyldtes ferie. Forløbet var præget af, at der hele tiden var afbrydelser. M var til stede ved alle samvær, og han fik ikke lov til at prøve at være alene med B1. I april 2018 traf Statsforvaltningen afgørelse om samvær, hvorefter han ville få mulighed for at være alene med drengen. Samværet skulle være hver lørdag fra kl. 14.00 til kl. 17.00 samt onsdag eftermiddag til kl. 17.00. Men M overholdt slet ikke afgørelsen. Hun udeblev 14 gange, heraf fem uden afbud. To gange blev det til samvær på X-by Bibliotek, hvor M også var til stede. Han anmodede om fogedens bistand, og ved en udkørende fogedforretning blev B1 hentet i vuggestuen. Drengen var glad for at se ham. De gik sammen en tur på en halv time, og han blev til frokost i vuggestuen med drengen. Den børnesagkyndige, der var til stede, vurderede, at drengen var helt tryk ved ham. Ankestyrelsen ændrede i juni 2018 samværet til at være overvåget. Ud af syv samvær blev de fem gennemført. Hertil kommer et samvær i forbindelse med den børnesagkyndige undersøgelse. Samværene gik fint, og B1 var helt tryk ved samværet. Men M prøvede nogle gange at bryde ind, selv om hun blev afvist. Han er helt enig i psykologens vurdering i den børnesagkyndige undersøgelse og håbede, at der nu ville komme en bedring. Men det endte med, at M klagede over psykologen. Vedrørende omtalte hårtest gav han samtykke hertil for at vise fleksibilitet. Han betalte selv den første test. De nævnte hårtests har været negative. Nu er M af den opfattelse, at de nævnte tests ikke er sikre. Han er ikke afhængig af narkotiske stoffer, men vedgår, at han tilbage i tid har prøvet narkotiske stoffer nogle gange i byen blandt andet sammen med M. Endvidere ankede M dommen af 11. september 2018, men frafaldt efterfølgende anken kort før foretagelsen i landsretten. Grunden til, at der ikke var fælles forældremyndighed fra starten skyldes, at han misforstod reglerne. Han gik fejlagtigt ud fra, at der var fælles forældremyndighed, når han påtog sig faderskabet.

Den 23. oktober 2018 traf Statsforvaltningen den nugældende afgørelse om samvær hver onsdag og hver anden lørdag i lige uger. Begge parter har påklaget afgørelsen. Om onsdagen er der afhentning i vuggestuen med aflevering i Y-by Centret, mens samværet lørdag går fra kl. 10.00 til kl. 18.00. Imidlertid ville M ikke udlevere B1 i overensstemmelse med Statsforvaltningens afgørelse, og han måtte søge bistand hos fogedretten. Det endte med en udkørende fogedforretning, hvor B1 blev udleveret til samvær. M opførte sig meget uheldigt med en verbalt udadreagerende adfærd både over ham og fogeddommeren. Han har haft svært ved at få oplysning om B1s rutiner og eventuelle forhold vedrørende

kost hos M. Han har fået enkelte mails om kost og sygdomme. Han har derfor også søgt råd i vuggestuen herom. Af 43 mulige samvær efter Statsforvaltningens afgørelse er 22 blevet gennemført. Der var en episode, hvor M ringede halvanden time før samværet og oplyste, at hun ikke kunne overtale B1. Da han alligevel gik hen til Ms bopæl, råbte hun ud af vinduet til ham. B1 måtte have kunnet høre ham, idet det endte med, at drengen kom løbende glad ud. Sagen har været i fogedretten flere gange grund af Ms vægring ved at opfylde samværsordningen. Ved møde i fogedretten den 24. april 2019 blev han tilkendt syv erstatningssamvær, som M erkendte at have misligholdt. Der har fortsat været afbrydelser af samværet, blandt andet den 8. maj 2019, hvor det oplystes, at B1 var syg, og den 20. maj 2019, hvor M oplyste, at B1 havde gjort skade på andre ved at slå hende og nogle legekammerater. Derimod fik han samvær den 22. maj 2019. Han spurgte da vuggestuen, om B1 slog. Ifølge vuggestuen var der ikke noget alarmerende vedrørende B1s forhold.

Der har været iværksat en § 50 undersøgelse, hvor han også er blevet observeret sammen med B1, som var helt tryk ved ham under forløbet. Vedrørende forløbet på ... har M meldt fra. Der har været holdt separate møder. Men han har forstået på kommunens medarbejder – ... – at forløbet er lukket ned, da der ikke fra begge sider er vilje til at samarbejde. Med hensyn til handleplanen er formålet, at M skal lære håndtere situationen, når B1 skal afleveres. Fra kommunens side ville man observere forløbet. I forbindelse samværet forrige lørdag kom der også to personer fra .... De var med under samværet i Y-by Centret og Søndermarken. Men ved afleveringen var de ikke til stede.

Samværene går i øvrigt godt. B1 er ikke ked af det – hverken ved afhentning eller aflevering. De laver forskellige aktiviteter, blandt andet i form af ture til Zoologisk Have eller lignende, eller familiebesøg, eller de hygger hjemme, for eksempel ved madlavning. Men det er lidt stressende på grund af den korte tid, der er til rådighed, idet drengen om lørdagen skal afleveres kl. 19.00. B1 er generelt en glad dreng. Han har ikke hørt ham græde, og han virker helt tryk.

Han ønsker at få tillagt forældremyndigheden alene, subsidiært bopælen, fordi parternes samarbejde er ikke-eksisterende. Han bliver ikke informeret af M om B1s forhold, og hun obstruerer konstant samværet. Han er nået frem til, at M ikke kan samarbejde med nogen som helst. Hun bliver uvenner med alle, herunder nu også sin læge. Selv har han stort ønske om at få igangsat et samarbejde. Hvis B1 skal bo hos ham, skal B1 blive i sin nuværende vuggestue, som er en rigtig god institution med et engageret personale. Men når B1 skal i børnehave, skal han flytte til en institution på [bydel i København] også af hensyn til fremtidige skolekammerater. Han har ikke gjort sig nogen tanker om Ms eventuelle samvær, men vil overlade til de sagkyndige at fastsætte samvær. Hvis der

ikke sker nogen ændring af B1s bopæl, er han sikker på, at M vil fortsætte med at misligholde samværsordningen. Hun har konstant og vedvarende udsat ham for beskyldninger. Derfor er han på sigt bekymret for B1s udvikling. Under alle omstændigheder bør samværsordningen ændres til hver anden fredag til mandag samt en mellemliggende ugedag. Alle afhentning og aflevering skal ske i institution, hvilket efter hans opfattelse vil kunne lægge en dæmper på konflikt-niveaue.

På forespørgsel må han bestride, at han ikke skulle sørge for fornøden omsorg for B1. Det er rigtigt, at der var en episode, hvor B1 fik en bog i hovedet, som beskrevet i dommen af 11. september 2018, og at han en anden gang er faldet. Men drengen er som bekendt ikke ret gammel, og det sker at små børn falder. Han har fået oplyst, at B1 har astmatisk bronkitis. Han har spurgt vuggestuen herom, men de har ingen nærmere oplysninger, herunder heller ikke en maske til drengen.

M har blandt andet forklaret, at hun tidligere afgivet forklaring om sine forhold gengivet i dommen af 11. september 2018. Hun er uddannet som advokatsekretær og er merkonom i virksomhedsorganisation. Hun har endvidere en all round kontoruddannelse og har beskæftiget sig med boligadministration. Vedrørende henses seneste ansættelsesforløb blev hun ansat som advokatsekretær i august 2018. Hun stoppede den 18. oktober 2018.

Parterne har aldrig boet sammen. F har en enkelt gang hjulpet hende med betaling af husleje. De boede heller ikke sammen i forbindelse med fødslen. Selv om de var kærester i en kort periode, havde F hele tiden sin egen lejlighed. F har aldrig passet B1 alene og har heller ikke deltaget i pasning af drengen. Han har ingen erfaring med pasning af børn. Parterne ophørte endeligt med at være kærester den 20. juni 2017. F accepterede hendes ønske om parterapi, og de var til tre til fire møder. Men det hørte op, da F ikke ville bidrage økonomisk.

Hun mødte op til de overvågede samvær. Der var en episode, hvor B1 skreg op og løb ud af døren til hende, ligesom hun 10 minutter før et samvær var udløbet, bankede på døren ind til samværsrummet, idet hun hørte, at B1 skreg, Den tilsynsførende gav hende lov til at gå ind. Hun mener derfor ikke, at hun har obstrueret samværene.

Den børnesagkyndige undersøgelse er behæftet med en række fejl. Allerede ved det første møde med psykologen forklarede hun denne om Fs kokain-forbrug. Psykologen svarede, at F havde givet en anden udlægning af dette spørgsmål. Hun bad da om at få en bisidder med til samtalerne, hvilket blev afvist af psykologen. Hun kontaktede Statsforvaltningen og fik bekræftet, at det havde hun

ret til. Men psykologen afviste fortsat, at hun kunne have en bisidder med. Psykologens undersøgelse går ikke i dybden med hensyn til Fs misbrug. Da hun gjorde psykologen opmærksom herpå, blev psykologen aggressiv over for hende. Der var i forbindelse hermed en episode, hvor B1 nærmest gik i panik og klamrede sig til hendes ben. Det er for hende tydeligt, at B1 er utryg ved samværene. Hun har klaget over psykologen.

Den 23. oktober 2018 traf Statsforvaltningen afgørelse om, at F skulle have uovervåget samvær med vilkår om hårtest. F havde efter aftale samvær den 16., 18. og 27. oktober 2018 samvær på X-by Bibliotek. Hun var ikke tilfreds med Statsforvaltningens afgørelse og udleverede ikke B1 til samvær den 3. november 2018. Hun havde forgæves, at foreslået et "optrappings-samvær" med en time ad gangen, idet der var om voldsom forøgelse af samværet på en gang. Men det afslog F. Herefter endte sagen i fogedretten, hvor B1 på bopælen blev udleveret til samvær den 6. november 2018. F havde flere gange mødt op til samværet i tydelig påvirket stand. Hun har især været nervøs ved samvær lørdag, idet "festen aftenen før kan have trukket ud". Hun ved, at F har kontakt til et medlem af en HA-klub. Hun købte en engangstest til ham, men han afviste at deltage, medmindre fogedretten eller Statsforvaltningen pålagde dette. Hun kender F så godt, at hun tydeligt kan se, når han er påvirket af stoffer. Hun kan se det på hans øjne samt hans mund. Når hun er så påpasselig med Fs tilstand, skyldes det, at B1 tidligere er kommet til skade fire gange under samvær. Blandt andet var der den omtalte episode med bogen. Vedrørende fogedforretningen den 6. november 2018 havde B1 været syg hele natten på grund af astmatisk bronkitis. Drengen har tidligere været indlagt herfor. Hun har flere gange forgæves orienteret F herom. Hun var også selv syg, men havde ladet sig repræsentere af sin advokat i fogedretten. Hun havde bestilt tid hos lægen samme dag kl. 09.20. Imidlertid blev hun ringet op af fogeden, der meddelte, at hvis hun ikke stillede op i fogedretten inden 10 minutter, ville hun blive anholdt. Hun fik sin mor til at komme til stede for at passe B1, hvorefter hun tog til fogedretten. Fogeddommeren optrådte aggressivt. Hun var selv utryg og græd, mens hun gjorde indsigelse mod fremgangsmåden. Herefter kørte de ni mennesker ud til bopælen, hvor B1 blev udleveret. Hun vedgår, at hun i forbindelse hermed sagde: "Dumme kælling" til fogeddommeren. Det skulle hun ikke have gjort, og hun har efterfølgende fået en bødestraf.

Vedrørende de nævnte hårtests har F aflagt nogle tests. Han hævder selv at have betalt en test af 11. september 2018. Men hun er ikke tryk ved de nævnte tests, da de ikke er aflagt korrekt med hensyn til selve hårprøven.

Efter den voldsomme udlevering den 6. november 2018 udviste B1 nogle voldsomme reaktioner. Y kommune har udtrykt bekymring for drengen, og der er

blevet foretaget en børnefaglig undersøgelse. Hendes ønske om en forældrekompetenceundersøgelse er ikke blevet imødekommet. Hun er specielt bekymret for beskrivelsen af B1 i den børnefaglige undersøgelse, hvor han blandt andet beskrives som mimikløs. Hun har selv oplevet B1 som en charmetrold med god mimik. Han har hidtil været en glad og tillidsfuld dreng.

Et andet eksempel på Fs skødesløshed var et samvær den 22. december 2018, hvor hun tilfældigt observerede Fs bil holde i en svingbane ved Y-by Centret med F siddende i bilen, idet han angiveligt var ved at montere en barnestol. Imens løb B1 rundt på vejen og var ved at blive kørt ned. Hun kom hurtigt hen til B1 og fik fat i drengen. Hun har oplevet flere lignende episoder.

Vedrørende samvær den 2. februar 2019 var B1 syg, og hun havde fremskaffet lægeerklæring. Hun tilbød F den 9. februar 2019 som erstatning.

Imidlertid var han gået til fogedretten, og der kom en helt uvarslet fogedforretning den 7. februar 2019, hvor B1 blev hentet i vuggestuen. Hun kontaktede sin læge, som fortalte, at han var blevet ringet op af fogedretten og havde "fået en ordentlig røffel". Han ville derfor ikke være med mere, og hun har måttet skifte læge, hvilket hun er meget ked af.

Statsforvaltningen besluttede den 19. februar 2019, at samværsordningen fra 23. oktober 2018 skulle opretholdes, hvilket hun også har klaget over. Som nævnt har B1 udvist nogle voldsomme reaktioner i forbindelse med samværene. Efter et samvær den 20. marts 2019 var han indelukket og kastede sit hoved ind i en væg, ligesom han vedvarende skreg. Hun kunne ikke få ham til at sove, og han lå og rystede i sengen. Herefter afviste hun at udlevere B1 til samvær. Hun holdt ham endvidere hjemme fra vuggestuen i en periode. Hun har indtryk af, at vuggestuen nærmest har "trukket sig" på grund af den verserende konflikt mellem parterne. Hun mener dog, at hun stadig har et fint samarbejde med vuggestuen.

Den 24. april 2019 var der atter møde i fogedretten, hvor fogeden fastsatte syv erstatningssamvær. Den 27. april 2019 var et sådant erstatningssamvær fra kl. 10.00 til 18.00. Der var ingen reaktion hos B1, og hun håbede, at samvær i fremtiden nu ville kunne gennemføres uden problemer. Imidlertid har de voldsomme reaktioner gentaget sig ved de efterfølgende samvær. B1 er noget modvillig, når han skal på samvær. Hun vil gerne samarbejde med kommunen og er glad for, at der skal ske observationer af samværsforløbet.

Hun ønsker, at der bliver iværksat en forældrekompetenceundersøgelse af parterne. Hun bestrider, at der har været så mange aflysninger af samvær som

hævdet af F. Udover de voldsomme reaktioner fra B1s side er B1 begyndt at optræde aggressivt i vuggestuen, blandt andet ved at slå andre børn. Hun er enig i vuggestuens udtalelse om B1. Hun har spurgt vuggestuen om, hvorfor man ikke også har beskrevet B1s ændrede adfærd. Vuggestuen har svaret hende, at grunden til, at den ændrede adfærd ikke nævnt i udtalelsen, skyldes, at man ikke er blevet bedt om at udtale sig herom. B1s voldsomme reaktioner har også påvirket tilværelsen for hendes datter B2 på 18 år. Datteren går i gymnasiet og læser aktuelt til eksamen. På grund af uroen i hjemmet har B2 måttet flytte hen til sin kæreste.

Hun ønsker at bevare bopælen, da hun vedvarende har været B1s primære omsorgsperson. B1 har altid været i trivsel hos hende. Hun kender hans faste rutiner, som han er tryk ved. Hertil kommer, at drengen kun er to år og er knyttet til sit nuværende miljø. B1 har aldrig været væk fra hende og har ikke sovet ude hos andre. Heroverfor har F kun et meget begrænset kendskab til B1, og han er uden erfaring med pasning af børn.

Samværet skal være væsentligt mere begrænset end fastsat af Statsforvaltningen. Det skal være nogle få timer ad gangen og med støtte. Endvidere skal det betinges, at F testes for narkotika. Hun har hele tiden været villig til at udlevere drengen til samvær, men B1 har som ovenfor beskrevet reageret meget voldsomt i forbindelse med samvær. For eksempel skrider han, når det ringer på dørtелефonen. Hun er dog indforstået med at rette sig efter rettens afgørelse om samvær.

Adspurgt har hun aldrig været i den HA-klub, som F kender. Hun har sendt mails til F om B1s kost. Hun er efter det foreliggende ikke tryk ved vurderingerne og anbefalingerne om samvær i den børnesagkyndige erklæring. De to undersøgelser – den børnesagkyndige undersøgelse og § 50 undersøgelsen – er ikke tilstrækkelige. Det er nødvendigt med en forældrekompetenceundersøgelse. Hendes klage over fogeddommeren er blevet afvist. Hun har selvfølgelig ikke optaget retsmødet i denne sag.

Parternes synspunkter

Fs advokat har blandt andet anført, at M konsekvent og kontinuerligt, siden parterne stoppede deres forhold i juli 2017, har udøvet massiv og grov samværschikane. Hun vil som bopælsforælder utvivlsomt og ubestridt fortsætte med at udøve samværschikane, hvilket alle sagerne i fogedretten dokumenterer, senest fogedretsmødet den 24. april 2019.

B1s ret til vedvarende at have to forældre forhindres fortsat uden grund. En så grov og vedvarende samværschikane skal tillægges afgørende betydning ved rettens vurdering af, hvad der er bedst for B1, jf. forældreansvarslovens § 4. B1 har en tæt og nær relation til F, som drengen har stor gavn af. Dette er endvidere dokumenteret ved den børnesagkyndige undersøgelse og udtalelsen fra vuggestuen samt udtalelserne fra psykolog dateret 11. december 2018, 7. februar 2019 og 28. februar 2019.

M har helt bevidst søgt at ødelægge B1s relation til sin far ved at forhindre samvær. Hun har i forbindelse hermed fremsat grove og grundløse beskyldninger mod F, herunder at han havde et stofmisbrug. Dette er flere gange blevet afvist, idet alle foretagne prøver har været negative – senest i april 2019. M har på intet tidspunkt formået at overholde aftaler, der har betydning for B1, hvilket er tydeligt belyst ved den børnesagkyndige undersøgelse og de mange fogedretsmøder.

Parterne har ikke det fællesskab, der er nødvendigt for at etablere et fremtidigt samarbejde om B1, og M hverken ønsker eller evner at medvirke til at forbedre samarbejdet. Hun formår ikke at samarbejde med de relevante myndigheder eller vuggestuen. M handler udelukkende ud fra sine egne behov, og hun ser ikke B1s behov for en god og sund relation til sin far. Desuden er der i den børnesagkyndige undersøgelse rejst tvivl om Ms forældreevne. B1 vil utvivlsomt blive skadet af Ms adfærd, hvilket er belyst ved den børnesagkyndige undersøgelse samt bekymringerne fra kommune og vuggestue.

Det må heroverfor tillægges vægt, at F forstår at tilgodese B1s behov frem for egne behov, hvilket er dokumenteret adskillige gange af psykologer og vuggestue, der har overværet samværet. Han er den af forældrene, der bedst kan sikre B1s kontakt til begge forældre. Fs forældreevne er utvivlsomt bedre end Ms. Det er bedst for B1, at F har enekompetencen til at træffe beslutninger i B1s dagligdag, herunder i forhold til den støtte, der tilbydes af kommunen og i forhold til samarbejde med vuggestuen. F bør tillægges forældremyndigheden alene.

Såfremt retten ikke finder grundlag for at ophæve den fælles forældremyndighed, vil det efter det ovenfor anførte under alle omstændigheder være bedst for B1, at han får bopæl hos F.

Hvis retten finder, at B1 fortsat skal have bopæl hos M, er det bedst for B1, at samværet udvides mest muligt, da B1 har stort gavn af samværet. Relationen mellem B1 og hans far skal støttes og udvides mest muligt. Det vil være bedst for B1, at kun er overleveringer i institution, der således også kan observere B1s reaktioner før og efter samvær.

Ms advokat har blandt andet anført, at der ved familieretsreformen, som trådte i kraft den 1. april 2019, er sket en ændring af lovgivningen i form af, at der i videre omfang skal lægges vægt på hensynet til barnet end hensynene til forældrene. For eksempel skal der ved samvær ikke længere tages udgangspunkt i forældrenes ret til samvær, men derimod barnets ret til og interesse i at have kontakt med sine forældre samt omfanget af denne kontakt.

B1 er inde i en god udvikling, hvilket må tilskrives M. Drengen har vedvarende boet hos hende. Imidlertid kan B1 ikke tåle de mange samvær, og han har ved flere lejligheder reageret meget voldsomt. M har ikke søgt at hindre samvær. Men må naturligvis handle på B1s reaktioner. Det er derfor ikke chikane, når drengen ikke har kunnet udleveres til samvær. B1s trivsel er i fare i forbindelse med de mange samvær. M er drengens primære omsorgsperson og kan tydeligt se dette gennem drengens voldsomme reaktioner. Hun har således søgt at beskytte drengen, hvilket man ikke kan bebrejde en mor. Samvær er i hvert fald ikke gavn for B1s trivsel på nuværende tidspunkt.

Ved bedømmelsen af spørgsmålet forældremyndighed og bopæl skal der lægges foretages en samlet vurdering med udgangspunkt i B1s trivsel. Der skal foretages en samlet vurdering og herunder lægges vægt på tilknytning, hvem der bedst kan opfylde barnets behov, blandt andet for omsorg, tryghed og stabilitet. Der skal også lægges vægt på, at B1 skal have kontakt med begge sine forældre, medmindre kontakten ikke gavner B1s trivsel og beskyttelse. M har som ovenfor anført bevist, at hun bedst kan opfylde B1s behov. Drengen er stærkt knyttet til sin mor. B1 er en lille dreng på 2 år, som er særlig følsom. Han har astma og bronchitis og særlige behov, som M bedst kan opfylde. Heroverfor har B1 kun en ringe tilknytning til far, som han aldrig har boet sammen. Parternes kæresteforhold ophørte, da B1 var cirka en måned gammel. B1 har kun været få timer sammen med sin far, og F var første gang alene med drengen, da B1 var halvan det år gammel. Hertil kommer, at B1 ikke vil kunne tåle at blive flyttet fra sit vante miljø.

Såfremt retten mod forventning måtte statuere, at M i et eller andet omfang har udøvet samværschikane, har dette forhold efter familieretsreformen kun begrænset vægt ved vurderingen af bopæl og forældremyndighed, idet barnets forhold som ovenfor anført ubetinget skal sættes i centrum, når rettens vurdering skal foretages. Episoderne forbindelse med de nævnte fagedforretninger kan derfor ikke føre til, at B1 får bopæl hos sin far, eller at F får tillagt forældremyndigheden alene. Sammenfattende bør B1 derfor fortsat have bopæl hos M. Hvis den fælles forældremyndighed ophæves, skal forældremyndigheden tillægges M alene.

Fs samvær med B1 bør midlertidigt indstilles, idet B1 gennem en længere periode har reageret negativt i forbindelse med disse samvær. B1 er normalt en glad og nem dreng. Men han udvist så voldsomme negative reaktioner efter samvær, at det har påvirket drengens generelle helbredstilstand negativt. Han har haft nogle udadreagerende reaktioner med aggressiv adfærd over for andre børn, ligesom han har slået sit hoved ind i en væg. Endvidere har han oftere været syg. Han har søvnproblemer og virker utryg og stille. Det er aldrig sket tidligere. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at der skete en bedring, da der ikke var samvær i en måned fra den 20. marts 2019. Under alle omstændigheder bør samværene være mindre hyppige og kortere. Endvidere skal samværene være overvågede, ligesom F som betingelse for samvær skal aflægge effektive prøver for misbrug af narkotika, som skal betales af ham og aflægges to timer inden hvert samvær.

Endelig bør der udarbejdes en ny børnesagkyndig undersøgelse eller en forældrekompetenceundersøgelse, som går i dybden med undersøgelse af parternes personlige forhold.

Rettens begrundelse og resultat

Det lægges til grund, at B1 er alderssvarende og i trivsel, at M må anses som hans primære omsorgsperson, at B1 kun har haft kontakt med F ved de samvær, som er blevet gennemført, og at samværene tidsmæssigt har været begrænset.

Efter de foreliggende undersøgelser og udtalelser er der ikke holdepunkt for at antage, at B1 ikke vil se sin far, eller at B1 skulle have taget skade af de hidtil gennemførte samvær. Østre Landsret har dernæst senest stadfæstet en afgørelse om udlevering ved kendelse af 23. maj 2019. Af de mange fogedsager har der endda været hele fire udkørende fogedforretninger inden for cirka et år.

Det lægges endvidere til grund, at der under hele forløbet har været påfaldende mange samvær, som ikke er blevet gennemført. Ms oplysninger om, at drengen ikke vil se sin far, stemmer ikke med forløbet af de gennemførte samvær. Omfanget og karakteren af afbrydelserne og aflysningerne af samværet indikerer, at dette i det væsentlige beror på Ms forhold, og at der er tale om grov samværschikane.

B1 har altid boet hos sin mor og er i en positiv udvikling. Han har som ovenfor anført kun haft begrænset samvær med sin far. På denne baggrund og når der henses til drengens alder, vil det være et voldsomt indgreb på nuværende tidspunkt at ændre drengens bopæl. B1 skal derfor blive boende hos sin mor.

Uanset de beskrevne problemer mellem parterne skønnes det indtil videre at være bedst for B1, at parterne i den nuværende situation fortsat har fælles forældremyndighed, således som det blev bestemt ved dommen af 11. september 2018. Der er igangsat et familiebehandlingsforløb med henblik på en bedring af parternes samarbejde, og M skal lære at håndtere situationen med udlevering af B1 til samvær. Det skal dog herved tilføjes, at hvis M ikke evner at få B1 klar til samvær, er der grundlag for at nære bekymring og tvivl om, hvorvidt hun på længere sigt vil være den bedste til at varetage pasningen af B1.

Sammenfattende skal parterne derfor fortsat have fælles forældremyndighed, og B1 skal fortsat have bopæl hos M, jf. lov om forældreansvar § 11 og 17, jf. § 4.

Efter en samlet vurdering af forløbet mellem parterne er der ikke på nuværende tidspunkt grundlag for at kræve, at F som betingelse for samvær skal aflægge prøver vedrørende forbrug af alkohol eller narkotiske stoffer. Han fremstår med gode personlige forhold og har deltaget i en lang række møder og med myndigheder og medvirket i en børnesagkyndig undersøgelse uden at det har givet anledning til bemærkninger.

Af hensyn til B1 bibeholdes den nuværende samværsordning, men således at der sker en optrapning af samværet alt som nedenfor bestemt, jf. lov om forældreansvar § 19, stk. 1, § 21 og § 34.

Der afsiges herefter dom som nedenfor bestemt.

THI KENDES FOR RET :

M frifindes, således at F og M fortsat skal have fælles forældremyndighed over deres fælles barn, B1, født den ... 2017, ligesom B1, født den ... 2017, skal fortsat have bopæl hos M.

B1, født den ... 2017, skal have samvær med F på følgende måde:

Hver onsdag fra kl. 15.00 til kl. 19.00

Lørdag i lige uger fra kl. 10.00 til kl. 18.00

Fra 1. august 2019

Hver onsdag fra kl. 15.00 til kl. 19.00

Lørdag i lige uger fra kl. 10.00 til søndag kl. 13.00

Fra 1. november 2019

Hver onsdag fra kl. 15.00 til kl. 19.00

Lørdag i lige uger fra kl. 10.00 til søndag kl. 18.00

Transport med videre

Det påhviler F at hente og aflevere barnet. Aflevering og afhentning sker på Ms bopæl, medmindre parterne aftaler et andet sted. Afhentning onsdag sker dog i barnets institution.

Ingen af parterne betaler sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

